

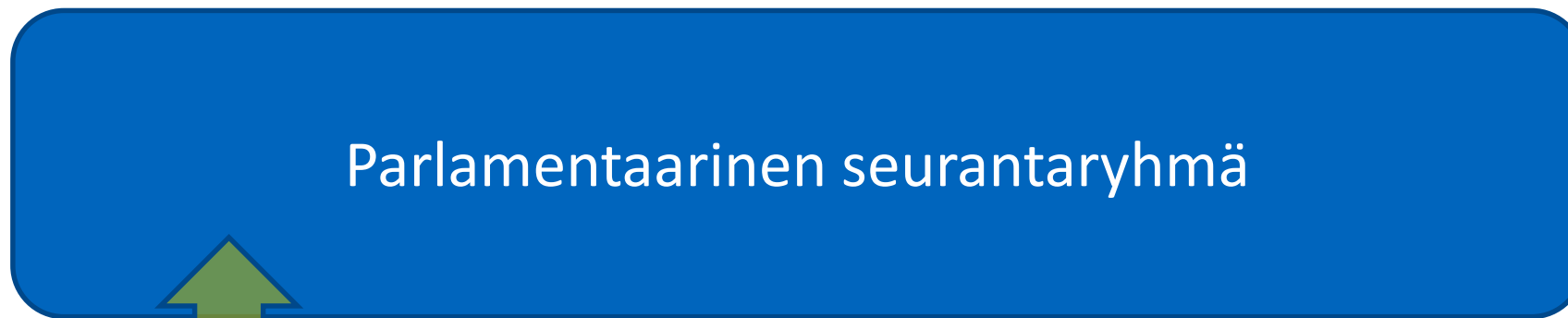
Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

Ulla Koski
15.1.2019

MRL:n uudistamisen valmisteluorganisaatio

Päätökset,
valmistelutyön
arviointi,
vuorovaikutuksen
edistäminen ja
yhteiskunnallinen
keskustelu

Lakia
valmisteleva
työryhmä

Valmistelujaostot

- Alueidenkäyttö
- Rakentaminen
- Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi
- Kaavojen toteuttaminen
- Rajapinnat
- Digitalisaatio ja asiakaslähtöiset prosessit

Sidosryhmäfoorumi

Yhteys valmistelujaostoihin
mm. pysyvien asiantuntijoiden
kautta

Monipuolinen
vuorovaikutus
eri toimijoiden
kesken,
hyödynnetään
työryhmän ja
jaostojen
työssä

Lakiesityksen
valmistelu,
jaostojen valmistelun
yhteensovittaminen,
vaikutusten arviointi ja
sidosryhmäyhteistyö

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä

- Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kokonaisuus muodostuu jatkossakin erilaisista suunnittelutasoista.
- Oleellinen kysymys on, mitä asioita ja miten eri suunnittelutasoilla tulisi käsitellä.
- Oikeusvaikutukset on hyvin keskeinen kysymys suunnittelujärjestelmän toimivuuden ja vaikuttavuuden sekä eri suunnittelutasojen välisen suhteen määrittymiselle.
- Valmistelu peruslähtökohtina oavt MRL-uudistuksen keskustelupaperiin pohjautuva vaihtoehto ja nykyisen suunnittelujärjestelmän kehittämiseen pohjautuva vaihtoehto.

Rakentaminen

Valmistelun keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat:

- Elinkaariajattelu ja rakentamisen kestävä laatu
- Rakennuksen suunnitelmallinen käyttö ja ylläpito
- Rakentamisen vastuukysymykset ja eri toimijoiden vastuut sekä vastuuketjujen toimivuus
- Rakennusvalvonnan järjestäminen
- Rakentamisen lupajärjestelmä
- Digitaalisuuden läpivienti ja laaja hyödyntäminen

Kaavojen toteuttaminen

- Tarkastelussa muun muassa kuntien maapolitiikka, tonttijako, katusäätely ja hulevesiasiat.
- Pohdittavana muun muassa kuntien maapolitiikan ja maankäytösopimusten avoimuus ja läpinäkyvyys.
- Tavoitteena on kartoittaa jatkotyöskentelyä varten, mihin asioihin liittyy lainsäädännön muutostarpeita.

Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi

- Valmisteltavana osallistumista, vuorovaikutusta ja vaikutusten arviointia sekä mm. muutoksenhakua koskevat asiat.
- Valmistelu on käynnistetty tunnistamalla aihepiiriin liittyviä keskeisiä kysymyksiä.
- Pohdinnoissa ollut esillä muun muassa:
 - Kaavoitusmenettelyn joustavuutta pidetään hyvänä, mutta tarvittaisiinko tarkempia säännöksiä takaamaan laadukasta vuorovaikutusta ja osallistumista?
 - Kaavaprosessissa virallinen osallistuminen ajoittuu usein myöhäiseen vaiheeseen.
 - Osallistuminen ja vuorovaikutus liittyy kiinteästi myös suunnittelun tietopohjaan ja vaikutusten arviointiin.

Digitalisaatio ja asiakaslähtöiset prosessit

- Asiakaslähtöiset ja digitaaliset prosessit
- Tietorakenteet: digitaalinen kaava ja rakennuspiirustus

Rajapinnat

Tarkastelun näkökulmina ovat:

- yhtäältä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten suunnitelmien ja lupien huomioon ottaminen muun lainsäädännön mukaisessa valmistelussa ja päätöksenteossa ja sekä
- toisaalta muun lainsäädännön huomioon ottaminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa suunnittelussa ja luvissa.

Tunnistettu yhteensä 42 lakia, joista keskeisimpiä ovat:

- Luonnonsuojelulaki
- Maa-aineslaki
- Ympäristönsuojelulaki
- Laki rakennusperinnön suojelemisesta
- Muinaismuistolaki
- Metsälaki
- Kaivoslaki
- Vesilaki
- Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä
- Ratalaki
- Laki rakennuksen energiatodistuksesta

Erilaisia rajapintoja

Rajapinnat ovat luonteeltaan hyvin erilaisia. Tähän vaikuttaa eri lakien tavoitteiden ja tarkoituksen erilaisuus.

Lupalait

Ympäristönsuojelulaki, maa-aineslaki, vesilaki...

Oleellista kaavan ja luvan suhde; kaavan asema ja merkitys lupaharkinnassa; eri lupien ja ilmoitusmenettelyjen keskinäinen suhde

Suunnittelulait

Ratalaki, laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä...

Menettelyjen keskinäinen marssijärjestys ja yhteensovittaminen; lakien välinen työnjako voidaan määritellä myös uudella tavalla

Reunaehdot asettavat lait

Muinaismuistolaki, pelastuslaki, ilmailulaki, luonnonsuojelulaki...

Liikkumatila varsin pieni

Muut lait...

Kaivoslaki ja maa-aineslaki

Kaivoslain ja maa-aineslain rajapinnat maankäyttö- ja rakennuslakiin sisältyvät valmistelujaoston kevätkauden työsuunnitelmaan.

Rajapintojen toimivuutta sekä säännösten ajantasaisuutta ja kehittämistarvetta tullaan tarkastelemaan valmistelujaostossa helmi-maaliskuussa.

Lähtökohtana kaivostoiminnan ja maa-ainesten ottamisen luvanvaraisuus.

Keskeisinä näkökulmina tarkastelussa tulevat olemaan kaavan ja kaavoituksen sekä rakentamisen ja rakennusluvan merkitys malmin etsinnässä ja malmin etsinnän lupaharkinnassa, kaivosluvan harkinnassa sekä maa-ainesten ottamisen lupaharkinnassa.

Säännösten ajantasaisuutta ja kehittämistarpeita tarkastellaan myös muilta osin, muun muassa maa-ainesten ottamisen ja kaivostoiminnan esteiden ja rajoitusten osalta.